

Posudek oponenta

teoretické bakalářské práce:
Překonání prostoru ve filmech Artavadze Pelešjana

autor: Daria Chernyak, FAMU KSS
oponent práce: MgA. Adam Brothánek

Poté, co mě zhruba před půl rokem při náhodném setkání nejmenovaná studentka v jednom z barů, v blíže neurčenou hodinu a se sklenicí piva v ruce, požádala, abych jí napsal posudek vedoucího práce, kterou jsem nevedl, odbyl jsem líně a s vědomím toho, že práce pro nedosatečný rozsah stejně neprojde, tento svůj úkol. Nyní, již v roli oponenta, dostat jsem šanci to Darje všechno vrátit.

K čemu tedy autorka využila volné stránky, které jí po přepočtení znaků včetně mezer byly darovány? K sepsání úvodu. A ten se bohužel stal nejslabší částí její práce. Ve snaze obhájit smysl textu, rozpráhla se autorka ve vědeckém diskurzu tak široce, že by objala Křížník Potěmkin. Zřejmě nevědomky, tu trochu z psychologie vnímání, kognitivismu, neuroestetiky či snad i fenomenologie, působí autorka jako četbou nepoznamenaná maturantka na mezinárodním sympoziu filmové vědy, jak o tom ostatně svědčí i seznam použité literatury. Jako by snad úvod byl psán pro zcela jinou práci – nastavuje-li autorka např. hledisko kognitivní, je funkce paměti v distanční montáži prozkoumána zcela nedostatečně – přitom právě v tomto směru by si Pelešjanův přínos kinematografii zasloužil větší pozornost a mohl získat platnost obecnou. Práce tak zůstává daleko očekávání, jež slibuje její expozice a je „pouhou“ formální analýzou Pelešjanova stylu. Ovšem nutno říci, že analýza je to pronikavá, srovnáním s postupy sovětské filmové avantgardy otevírá autorka cestu k odhalení jedinečnosti struktury Pelešjanovy distanční montáže velmi komplexně. Škoda, že citované scény nejsou přehledněji popsány, že chybí minutáž a že autorka nedoplnila text grafickým náčrtem strukturálních vztahů, aby ani čtenář, u něhož jsou Pelešjanovy filmy zasuty v hluboko v paměti, nebyl distancován. Ostatně už i slohová kvalita práce hází čtenáři příliš klacků pod nohy, kdy ani po opakovaném přečtení některý vět není zcela jasné, co má autorka na mysli. Vrcholem práce tak zůstává závěrečná část, kde autorka brilantně porovnává kompoziční a prostorové vztahy suprematistické malby vůči skladbě závěrečné scény filmu *Naše století*. Objevnost této analýzy do značné míry zastíní předchozí nedostatky práce a proto práci hodnotím nadprůměrně.

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení B.

V Praze, dne 6. června 2017

Adam Brothánek